

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Hasselhuset, Kærgårdsvej 4A, 8355 Solbjerg
Dagtilbuddets navn	Solbjerg Mårslet dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Dagtilbudsleder, pædagogisk leder, medarbejderrepræsentanter, afbud fra forældrerepræsentant og dagtilbudskonsulent
Dato for tilsynsmødet	7. marts 2024

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	6
Forældresamarbejde.....	8
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	9
Ramme for det uvildige tilsyn	10

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er Juster praksis

Medarbejdere og ledelsen fra Hasselhuset, der deltager på tilsynsmødet, viser fagligt engagement og er optagede af og nysgerrige omkring, hvordan de sammen kan arbejde med børnene og kvaliteten i læringsmiljøerne i hele afdelingen. De har i fællesskab en grundlæggende nysgerrighed til, hvordan de fastholder elementer af pædagogikken og praksis, der fungerer for og understøtter børnene, samt udvikler de elementer, der skal justeres mhp. at styrke kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer med betydning for *alle* børns trivsel, læring, udvikling og deltagelsesmuligheder. Det har ikke været muligt for forældrerådet at stille med en deltager på tilsynsmødet.

Under de uanmeldte observationer forud tilsynsmødet, er der set eksempler på pædagogik, der fungerer godt for børnene, samt elementer, der anbefales udviklet. Under det anmeldte tilsynsmøde sættes observationerne i spil sammen med refleksioner om arbejdet med kvaliteten i hele afdelingen. Det anbefales, at der fokuseres på de elementer af den pædagogiske praksis, der fungerer godt for børnegruppen, som det er set under observationerne, når der arbejdes med at styrke kvaliteten på alle stuer. Det anbefales, at afdelingen (se uddybninger i rapporten):

- Fastholder arbejdet med evalueringskulturen som en fast del af den reflektive praksis omkring alle børn ved at arbejde med systematikker om udvikling af praksis (progresionsmodellen).
- Fastholder praksis ift. at være responsive i læringsmiljøet, så der understøttes et flow for børnene med afsæt i deres behov, et børneperspektiv og deres mulighed for at være en del af fællesskaber.
- Justerer praksis omkring indretning af det fysiske læringsmiljø mhp. at skabe legeområder, der inspirerer alle børn til leg og hjælper dem at kunne afkode legemuligheder.
- Justerer praksis for at alle børn får mulighed for at være i positive udvidende og berigende interaktioner med medarbejdere – også for de børn, der ikke selv søger kontakt. Her er der en opmærksomhed på at sikre, at de medarbejdere, der har kort uddannelse og mindre erfaring klædes på til opgaven.
- Fastholder arbejdet med systematikker, der understøtter børnenes sproglige udvikling, og forholder sig nysgerrigt til, hvordan data fra sprogvurderinger, sprograppen mv., kan omsættes mere bevidst til praksis mhp. understøttelse af alle børns sproglige udvikling.
- Justerer praksis og reflekterer over, hvordan alle medarbejdere arbejder bevidst med at understøtte samtaler med dialog og turtagninger med *alle* børn i både leg, rutiner, overgange og aktiviteter, også med de mindre opsøgende og nonverbale børn. Her er der en opmærksomhed på at sikre, at de medarbejdere, der har kort uddannelse og mindre erfaring klædes på til opgaven.
- Justerer praksis mhp. at arbejde mere bevidst med at understøtte børns interesse for skriftsprog især i børnehaven.
- Justerer praksis og reflekterer over, hvordan børns interesse for bøger, understøttes bevidst under især fri leg.

Da, der ikke deltager forældre på tilsynsmødet, er vurderingen lavet uden deres input i drøftelserne, hvilket er den væsentligste kilde til at vurdere forældresamarbejdet.

- Det anbefales, at afdelingen fastholder den tætte, respektfulde og ressourceorienterede tilgang til forældresamarbejdet med en opmærksomhed på de forældre, der ikke selv opsøger kontakt.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er fasthold praksis
--

På baggrund af observationerne i vuggestuen og børnehaven, vurderes det, at en del af pædagogikken er passende for børnegruppen de pågældende dage, og at der er observeret kvalitet i strukturen, organiseringen af formiddagen, da børnene har passende tid til fri leg og i interaktionerne mellem medarbejdere og børn. Der er sammenfald i det, der er observeret i vuggestuen og børnehaven. Der er nogle opmærksomhedspunkter ift., at der kan arbejdes med, at læringsmiljøet kan blive mere udvidende og berigende ift. alle børn, med afsæt i børneperspektivet og alle børns mulighed for at indgå i børnefællesskaber.

1. Konklusioner fra observationen

Hovedpointer fra vuggestuen: Observationen foregår på stuen, i garderoben, på badeværelset og på legepladsen. Der observeres mange gode interaktioner mellem børn og personale gennem hele observationen. Børnene bliver set og hørt af personalet. Der observeres små konflikter i løbet af observationen. Personalet opleves som varme og den fysiske kontakt med børnene er naturlig for dem. En kærlig hånd på kinden og øjenkontakt i garderoben, et smil og god øjenkontakt under spisning. Det observeres, at personalet er positive overfor børnene og ser deres hensigter. F.eks. da børnene er på legepladsen og et barn begynder at tromme på en murerbalje, her fanger den voksne barnets initiativ og begynder at tromme og synge sange. Hun inddrager børnene og spørger hvilke sange de har sunget til samling og gentager sangene. Hun lader børnene bestemme hvilke sange de skal synge og viser begejstring selv om den samme sang vælges to gange. Personalet søger at danne relationer på tværs af børnegruppen. Der er en god organisering i løbet af formiddagen. Det ses ved, at børn og voksne ved hvad de skal og personalet er på forkant med, hvad der skal ske. Overgange fungerer for børnegruppen, og der ses ikke kaos eller konflikt mellem børnene. Personalet fordeler sig i overgangene, en går i garderoben med nogle børn og efterfølgende på legepladsen, en læser med en gruppe og går efterfølgende i garderoben og en leger med et par børn og laver efterfølgende krea med en lille gruppe børn. Der ses passende tid til fri leg igennem hele observationen. Efter legepladsen peger et barn på kassen med modellervoks, dette tages ned og hurtigt sidder stort set alle børn omkring bordet. Det observeres at alt til spisningen er på stuen, og det letter personales arbejdsgange. Efter spisning bliver børnene puttet efter tur. Det ses, at et enkelt barn sidder længe ved bordet. Personalet er nærværende hos børnene efter spisningen og bordene ordnes først, da næsten alle børn er puttet.

Hovedpointer fra børnehaven: Observationen foregår på stuen, i garderoben og på badeværelset. Der observeres positive interaktioner mellem børn og personalet. Personalet lytter, smiler og griner med børnene. Børnene har god tid til at vælge hvem og hvad de gerne vil lege med i løbet af formiddagen, hvor der både er fri leg og igangsatte aktiviteter. Der observeres god tid til fri leg, og personalet interagerer positivt med børnene under den frie leg. Der observeres god tid til fri leg, og personalet interagerer positivt med børnene under den frie leg. Personalet stopper konflikter på en god og inddragende måde. Det observeres, at en medarbejder hurtigt reagerer, da en konflikt var ved at opstå mellem 3 store drenge. Hun er positiv handleansende og løser konflikten på en for drengen hensigtsmæssig måde. Børnene virker til at kende stuens regler. Personalet har en god og rolig omgangstone i samværet med børnene. Der er en opmærksomhed på de børn, der er udfordret i det sociale samspil med andre børn. Fx en dreng i garderoben bliver usikker i ballonlegen, her hjælper den voksne barnet med at få succes i legen, en gruppe

leger på gulvet med figurer/dyr og her er den voksne ligeledes god til at guide nye børn ind i legen. Der ses nogen individualiseret vejledning af børnene, mens børnene er i fri leg, dette er dog personafhængig. I overgangen fra spisning til garderobe/legeplads skal børnene finde en bog, og det bliver lidt kaotisk. Børnene viser ikke interesse for bøgerne. Børnene kommer årgangsvist i garderoben og det er tydeligt at de kender rutinerne. Der observeres en vel ventetid for de børn, der kommer først i tøjet, før de kan komme ud.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Refleksionen indledes med en kort drøftelse om observationerne, som ifølge medarbejderne er oplevet forskelligt. Medarbejderne kan genkende det, der er observeret. Refleksionen afspejler, at det er en naturlig del af praksis at arbejde systematisk med progressionsmodeller som en del af evalueringskulturen i afdelingen. Overordnet drøftes følgende temaer i arbejdet med børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i udsatte positioner:

Organisering og samarbejde: Refleksionerne afspejler, at medarbejdergruppen på tværs af huset arbejder bevidst med organisering og samarbejde mhp. at skabe en balance mellem det, der initieres af børn og voksne samt et flow med så få afbrydelser som muligt for børnene. Der er eksempler på, hvordan organiseringen tager afsæt i enkelte børns forudsætninger og behov, og børnehavegrupperne f.eks. har en bestemt organisering, hvor de hjælper hinanden, når alle børn skal på legepladsen.

Indretningen af det fysiske læringsmiljø: Der er drøftelser om, hvordan kvaliteten i det fysiske læringsmiljø kan styrkes på tværs af huset ved en mere bevidst indretning og kodning af legeområder/interessecentre, der inspirerer børn til leg og samtaler. Der refereres særligt til at lade sig inspirere af indretningen i vuggestuen.

Udvidende og berigende interaktioner for alle børn: Det drøftes, at der er god kvalitet i interaktioner i både vuggestue og børnehave, og at der er arbejdet en del med neuropædagogik, herunder med betydningen af rolige og nærværende voksne. Der er en opmærksomhed på, hvordan alle børn, også dem, der ikke selv er opsøgende, kan få mulighed for at være i udvidende og berigende interaktioner ved at medarbejderne cirkulerer mere systematisk og deltager under den frie leg samt i overgange.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det anbefales, at afdelingen:

- Fastholder arbejdet med evalueringskulturen som en fast del af den refleksive praksis omkring alle børn ved at arbejde med systematikker omkring udvikling af praksis (progressionsmodellen).
- Fastholder praksis ift. at være responsive i læringsmiljøet, så der understøttes et flow for børnene med afsæt i deres behov, et børneperspektiv og deres mulighed for at være en del af fællesskaber.
- Justerer praksis omkring indretning af det fysiske læringsmiljø mhp. at skabe legeområder, der inspirerer alle børn til leg og hjælper dem at kunne afkode legemuligheder.
- Justerer praksis for at alle børn får mulighed for at være i positive udvidende og berigende interaktioner med medarbejdere – også for de børn, der ikke selv søger kontakt. Her er der en opmærksomhed på at sikre, at de medarbejdere, der har kort uddannelse og mindre erfaring klædes på til opgaven.

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster praksis**1. Konklusioner fra observationen**

Hovedpointer fra vuggestuen: Der observeres behagelige og uformelle samtaler med børnene i vuggestuen under observationen. Personalet er lydhøre overfor børnenes input og interesser. Personalet responderer på børnenes behov og initiativer fx ved at sige: "Jeg hjælper lige... så kommer jeg igen". Samtalerne bærer præg af positive interaktioner og personalet bruger specifikke ord i samtalerne med børnene fx.: "du fandt lige den store grønne lastbil, du vil gerne have hytteost mm.". Der er mange samtaler mellem børn og personale, men de er ikke altid udvidende og berigende med turtagninger. Personalet gentager og bruger de samme ord overfor børnene fx ved spisning, på badeværelset mm.". Personalet italesætter og benævner deres handlinger overfor børnene: "fx nu tager jeg dine bukser af mm.". Personalet er positive i deres respons overfor børnene, de er lydhøre og de reagerer på grædende børn. Personalet siger ord, som et barn forsøger at kommunikere: "fx åh du er træt, nu kan du komme ind og lege lidt inden vi skal spise, ... og jeg kan se, du gerne vil ned og bevæge dig" (barn i klapvogn på legepladsen). Personalet tager initiativ til at læse bøger sammen med børnene og alle børn kan se billederne. Dog er det svært at fastholde børnene i læsningen, nogle går til og fra, andre sidder tæt på og leger med noget andet, men følger med, når tonelejet ændres, så bliver de nysgerrige og er med igen

Hovedpointer fra børnehaven: Under observationen i børnehaven ses der uformelle samtaler med børnene, som handler om hverdagen og det, som børnene er en del af i huset eller hjemme. Personalet bruger specifikke ord og lytter til børnene i samtalerne. Under frokost ses der samtaler med turtagninger og dialog med alle omkring bordet. I dialogen er der fokus på, hvad børnene har lavet og hvad de skal lave efter frokost. Derudover bliver der talt om livet udenfor børnehaven; fx at et barn skal til tandlæge, at en far er ude at rejse m.m.. Der er en opmærksomhed på, at der er forskel på kvaliteten i de dialoger, personalet understøtter, og der også observeres f.eks. samtaler med spørgsmål, som børnene kun kan svare ja og nej til. Under den frie leg benævner personalet ofte ting, handlinger, personer i dialogen om legen. F.eks. den voksne på gulvet italesætter børnenes handlinger og understøtter legens udvikling. Under observationen er der tilgængelige bøger på en tallerkenrække med bøger, hvor børnene kan se fronten med forsiden fremad. Bøgerne indeholder både fantasi og fakta. Der er indrettet et læseområde ved siden af bøgerne, som bliver brugt i slutningen af observationen, inden børnene skal i garderoben. Her bliver de opfordret til at tage en bog, mens de venter. Personalet bruger ikke bøger sammen med børnene, ej heller børn, som på eget initiativ læser bøger.

Der er skriftsprog i læringsmiljøet, og der hænger f.eks. plakater på væggen med ABC. Der er tegninger, børnene har lavet med deres navn, og der er en fødselsdagstavle med børnenes der navne. Det ses ikke, at personalet henviser til, eller understøtter børnenes kendskab til skriftsprog under observationen.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Under refleksionen er det tydeligt, at der arbejdes bevidst med kvaliteten i det sproglige læringsmiljø i afdelingen.

Under observationerne er det observeret, at der et potentiale i at arbejde mere bevidst med dialoger med tydelig mimik, kropssprog og turtagninger med alle børn, også de mindre opsøgende børn eller børn uden

så meget talesprog. Der er derfor en del drøftelser om, hvordan der kan arbejdes med at styrke kvaliteten i det sproglige læringsmiljø, så alle medarbejdere er klædt på til opgaven med bevidst at understøtte alle børns sproglige, herunder før-sproglige udvikling i, for børnene, meningsfulde dialoger med turtagninger i både rutiner, leg, overgange og leg.

Medarbejderne fortæller, at de arbejder bevidst med små samlinger med børnene opdelt i mindre grupper for at skabe god mulighed for dialoger.

Det fremgår tydeligt, at der arbejdes systematisk med sprogvurderinger, sprogtrappen og materialet før-sprog-0-2 omkring alle børn. Der er en opmærksomhed på, hvordan det systematiske arbejde med vurderinger mv., kan omsættes endnu mere, så det kommer børnene tilgode i den pædagogiske praksis.

Afdelingen har arbejdet en del med READ mhp. at styrket samarbejdet med forældrene om børnenes sproglige udvikling, og forældrene opfordres også til at tage bøger med, som de læser hjemme mhp. at skabe sammenhæng.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det anbefales at afdelingen:

- Fastholder arbejdet med systematikker, der understøtter børnenes sproglige udvikling, og forholder sig nysgerrigt til, hvordan data fra sprogvurderinger, sprogtrappen mv., kan omsættes mere bevidst til praksis mhp. understøttelse af alle børns sproglige udvikling.
- Justerer praksis og reflekterer over, hvordan alle medarbejdere arbejder bevidst med at understøtte samtaler med dialog og turtagninger med *alle* børn i både leg, rutiner, overgange og aktiviteter, også med de mindre opsøgende og nonverbale børn. Her er der en opmærksomhed på at sikre, at de medarbejdere, der har kort uddannelse og mindre erfaring klædes på til opgaven.
- Justerer praksis mhp. at arbejde mere bevidst med at understøtte børns interesse for skriftsprog især børnehaven.
- Justerer praksis og reflekterer over, hvordan børns interesse for bøger, understøttes bevidst under især fri leg.

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er juster praksis

- 1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.**
- 2. Hovedpointer fra dialog/refleksion**

Der deltager ikke forældre på tilsynsmødet pga. afbud den pågældende dag. Tilsynskonsulenten er blevet tilbudt, at der ringes op til forældre under mødet, men det vurderes ikke, at det er hensigtsmæssigt.

Ifølge ledelse og medarbejderne på tilsynsmødet, vurderer de, at der er et gensidigt tillidsfuldt og trygt samarbejde med alle forældre i afdelingen, og medarbejderne lægger vægt på, at forældrene oplever, de er tilgængelige.

Forældresamarbejdet prioriteres højt i afdelingen.

Mht. til det uformelle samarbejde i hverdagen, er der en stor opmærksomhed for at skabe rum for de hverdagsdialoger, der er behov for. Der er systematikker for, hvordan der gives overleveringer, hvis medarbejdere har brug for at dele noget med forældrene, efter de er gået hjem. Der er også en bevidsthed om, hvordan der skabes rum for nødvendige drøftelser, som ikke foregår hen over hovedet på børnene. Der er altid mulighed for at holde et møde, hvis forældrene har behov for det.

Der er et tæt samarbejde med forældrerådet og med afdelingens øvrige forældre om hverdagen og særlige arrangementer.

Der efterlades et indtryk af, at afdelingen har en ressourceorienteret og respektfuld tilgang til forældresamarbejdet.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Da, der ikke deltager forældre på tilsynsmødet, er vurderingen lavet uden deres input i drøftelserne, hvilket er den væsentligste kilde til at vurdere forældresamarbejdet.

- Det anbefales, at afdelingen fastholder den tætte, respektfulde og ressourceorienterede tilgang til forældresamarbejdet med en opmærksomhed på de forældre, der ikke selv opsøger kontakt.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagerens egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagerens refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsat for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøde. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.